

Nyomtatott és online sajtó

Szijjártó: nem hagyjuk magukra az Erdélyben és Kárpátalján élő magyarokat

2017. szeptember 17. – MTI, karpatalja.ma, transindex.ro, Lokál, ATV, origo.hu, 444.hu, maszol.ro

Nem hagyjuk magukra az Erdélyben és Kárpátalján élő magyarokat, a végsőig elmegyünk az őket érintő konfliktusokban - jelentette ki Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter pénteki sajtótájékoztatóján, Budapesten. A tárcavezető hangsúlyozta: a magyar külpolitika kötelessége megvédeni a magyar embereket, akárhol is élnek. Mint mondta, "szégyenletes és gyalázatos, a kisebbségek jogait durván" megsérti az ukrán oktatási törvény módosítása, aminek az ügyében a bolgár, a román és a görög külügyminiszterrel közösen lépnek fel. Ez világosan mutatja, hogy nem magyar-ukrán ügyről van szó - mutatott rá. Kifejtette: közös levelüket csütörtökön az ukrán külügyminiszterhez, az Európa Tanács főtákarához és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) kisebbségügyi főbiztosához is eljuttatták. Közölte, minden nemzeti kisebbség jogait durván megsértették, ezt senki nem hagyhatja szó nélkül.

Végső nyugalomra helyezték Esterházy János hamvait a felvidéki Alsóbodokon

2017. szeptember 16. – MTI, Magyar Nemzet, hirek.sk, OrientPress, 24.hu, Felvidek.ma, maszol.ro

Ünnepélyes megemlékezés és egyházi szertartás keretében végső nyugalomra helyezték Esterházy János felvidéki magyar mártír politikus hamvait szombaton a zoboralji Alsóbodokon, az e célból épített Szent Kereszt Felmagasztalása-kápolnában. Esterházy János hamvainak szülőföldjére való hazahozatalával és végső nyugalomra helyezésével teljesült a Zoboralján, Nyitraújlakon (Velké Zálužie) született mártír gróf végakarata. A kegyeleti megemlékezést Esterházy János halálának 60., és halálra ítélésének 70. évfordulója alkalmából szervezte meg az Esterházy János Szülőföldjéért Egyesület és a Pázmáneum Polgári Társulás, a gróf Olaszországban élő lányának, Esterházy-Malfatti Alice-nak segítségével. A rendezvény védnökének, Kövér Lászlónak, az Országgyűlés - a megemlékezésről betegsége miatt távol maradó - elnökének beszédét Pető Tibor, Magyarország pozsonyi nagykövete olvasta fel.

Balog Zoltán: minden magyar felelős minden magyarért

2017. szeptember 17. – MTI, Magyar Idők, kormány.hu, gondola.hu

Ötszáz évvel ezelőtt a reformáció meggyökerezett ezen a vidéken is - mondta az emberi erőforrások minisztere a kassai református templomban vasárnap a Fial Reformátusok Szövetsége, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos ifjúsági szervezete 25 éves fennállásának alkalmából. Balog Zoltán beszédében úgy fogalmazott: az évtizedek során elértük, hogy a határok ne válasszák szét a "lelkeket", majd az alaptörvényre hivatkozva azt

mondta: minden magyar felelős minden magyarért, és büszkék vagyunk a kereszténység nemzetmegtartó erejére. Minden keresztény ember felelős minden keresztény emberért - tette hozzá.

Potápi Árpád János Szent László-émlékplakettet adott át a kishuszár vágta győztesének

2017. szeptember 17. – MTI, hirado.hu, kormány.hu, Vajdaság.ma, Webrádió, M1 Híradó
Fülöpháza versenyzője, Viszus Viktória nyerte Fanni nevű lován a 2017-es Nemzeti Vágta kishuszár vágóját vasárnap a budapesti Hősök terén. A győztesnek Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Szent László-émlékplakettet ajándékozott. A tízéves Nemzeti Vágtán a hagyományok szerint ezúttal sem csak a felnőttek versenyezhettek: a kishuszár vágóján a 10-16 évesek pónilovakon mutathatták meg tudásukat. A Millenniumi emlékmű körül kialakított különleges pályán Viszus Viktória Csetény, Orosháza, Böcs, Lázi és Hernádnémeti versenyzőjét utasította maga mögé a döntőben. A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által 2017-re meghirdetett Szent László-év során az államtitkárság a Nemzeti Vágta rendezvénysorozatával együttműködve több ízben - mind a négy külhoni előfutamban - felelevenítette a lovagkirály emlékét.

Megkezdte működését a felvidéki Esterházy Akadémia

2017. szeptember 15. – MTI, kormány.hu, Magyar Idők, gondola.hu, Felvidek.ma, M1 Híradó
Ünnepélyesen megnyitották pénteken kora este, és ezzel hivatalosan is megkezdte működését az Esterházy Akadémia. A közélet iránt érdeklődő fiatal felvidéki magyar értelmiség képzésére szolgáló szellemi műhelyként létrehozott intézmény megnyitóját az akadémia központjában, a felvidéki Martos (Martovec) településen tartották. "Sokan reméljük és hisszük, hogy Esterházy János elvett életével együtt a felvidéki magyar közösség nem veszítette el szellemiségét. Sokan vannak és lesznek is, akik ezen az úton fogják vezetni és erősíteni a magyar közösséget. Ennek az intézménynek az életre hívásával is ebbe az irányba lépünk előre" - jelentette ki Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára a megnyitón mondott beszédében.

Magyar Levente: Magyarország a szomszédos országok magyar lakta területeit is fejleszteni tudja

2017. szeptember 15. – Huncro.hr
Félmilliárd forint keretösszeggel elindul a horvátországi gazdasági fejlesztési program, és amennyiben az első néhány hónap meghozza a várt eredményeket, akkor a jövő év elejétől újabb félmilliárd forint áll a pályázók rendelkezésére – mondta Magyar Levente, a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára a drávaszögi Várdarócon pénteken. A Kárpát-medencei magyarság támogatását szolgáló gazdaságfejlesztési program horvátországi indító rendezvényén Magyar Levente kiemelte: mára Magyarország megerősödött annyira gazdaságilag, hogy nem csak saját magát, hanem a szomszédos országok magyar lakta területeit is fejleszteni tudja.

Szili Katalin: egy közösség a nyelvével az identitását is elveszíti

2017. szeptember 16. – MTI, kormány.hu, karpatalja.ma, gondola.hu, Magyar Idők, ATV, Pécsi Újság, Krónika, Kárpátalja, gondola.hu, hirek.sk

Ha egy közösség a nyelvét elveszíti, akkor egy idő után az identitását is el fogja - jelentette ki a határon túli autonómiaügyekben közreműködő miniszterelnöki megbízott szombaton Pécsen. A Határon Túli Magyarságért Alapítvány (HTMA) létrehozásának 25. évfordulója alkalmából rendezett történeti és tudományos tanácskozás megnyitóján Szili Katalin az ukrán oktatási törvényről és a marosvásárhelyi iskolaügyről azt mondta: "semmi más nem történik, mint a jogok szűkítése és a magyarság helyzetének ellehetetlenítése". A volt házelnök egyúttal arra kérte az alapítványi fórumon részt vevő határon túli és magyarországi partnerszervezetek vezetőit, képviselőit, hogy közös felhívásban fejezzék ki szolidaritásukat a kárpátaljai és romániai magyarsággal.

Magyar kulturális fesztivál kezdődött Ungváron

2017. szeptember 16. – MTI, kormány.hu, origo.hu, gondola.hu, Kárpátinfo, KárpátHír

A magyar kultúra értékeinek széles skáláját bemutató kétnapos fesztivál kezdődött hUNGary Fest - 2017 elnevezéssel Magyarország ungvári főkonzulátusának szervezésében szombaton a kárpátaljai megyeszékhely, Ungvár központjában, az Ung folyó partján. Az elnevezésében a magyar történelemben emlékezetes szerepet játszott, Ungvárt átszelő Ung folyót hangsúlyozó fesztivált megnyitó beszédében Grezsa István, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos nagy jó kezdeményezésnek nevezte, hogy az ungvári magyar főkonzulátus fesztivál keretében mutatja be a magyar kultúra egy szeletét Ungvár soknemzetiségű lakóinak.

Dombóvár a vándorkiállítás utolsó állomása

2017. szeptember 15. – MTI, kormány.hu, Webrádió, Kárpátinfo

Dombóváron nyílt meg pénteken a Magyarok a Szovjetunió munkatáboraiban 1944-1956 című, a Gulágra hurcoltak életéről szóló vándorkiállítás utolsó bemutatója, a Magyarság Háza és a Veritas Történetkutató Intézet a Gulág-emlékévké alkalmából rendezett tárlatát egy év alatt csaknem ötven helyszínen láthatták. A Tinódi Házban rendezett kiállítás megnyitóján Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár emlékeztetett: 1944 őszétől 1945 derekáig több százezer embert hurcoltak el ártatlanul Magyarországról a Szovjetunióba. Számuk becslések szerint a hadifoglyokkal együtt 800 ezer és 1,1 millió között lehetett - tette hozzá.

Szilágyi Péter: a szórványmentés a nemzetpolitikai célok egyik legfontosabbika

2017. szeptember 16. – MTI, kormány.hu, Magyar Idők, Erdely.ma, Webrádió, gondola.hu, hirado.hu, Krónika

A szórványmagyarság olyan, mint a kenyér héja, mely összetartja a kenyeret; a kormány ennek szellemében kiemelt feladatának tekinti a szórványmagyarság megtartását - jelentette ki a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára szombaton, a Vasárnapi Iskola Alapítvány Összetartás konferenciáján, Egerben. Szilágyi Péter előadásában hangsúlyozta: 2010 óta a nemzetpolitika a kormányzati munka önálló szakterületként működik, a szórványmentés pedig a kabinet nemzetpolitikai céljainak egyik legfontosabbika.

Több mint száz vajdasági és magyarországi vállalkozó mutatkozott be Budapesten a szerb nagykövetségen

2017. szeptember 15. – Pannon RTV

Több mint száz vajdasági és magyarországi vállalkozó mutatkozott be péntek délelőtt Budapesten a szerb nagykövetségen. Az esemény célja a magyar-szerb kapcsolatok építése és azoknak a vállalkozásoknak a bemutatása, amelyek szeretnének befektetni Magyarországon. Az eseményen részt vett Igor Mirović a tartományi kormány elnöke is. Ma és holnap szerb-magyar üzleti és idegenforgalmi fórumot tartanak a magyar fővárosban.

Kiteszi épületéből a Státus Alapítvány az Unirea Főgimnáziumot?

2017. szeptember 16. – maszol.ro, transindex.ro, Erdély Ma, MTI, szekelyhon.ro, Krónika, Nyugati Jelen

Az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítvány kuratóriuma szombati csíksomlyói ülésén megállapította, hogy a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal nem tartotta be a marosvásárhelyi iskolaépületek bérlésére vonatkozó, 2014-ben kötött szerződést, ezért a szerződés jogilag érvényét veszíti. Az egyház vagyonkezelőjének a nyilatkozatát a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség honlapján tették közzé szombat délután. A státus alapítvány ugyanakkor kijelentette: elvárja, hogy a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal 30 napon belül egyeztessen az alapítvánnyal egy új bérelti szerződés megkötéséről. Álláspontja szerint így lehet elkerülni, hogy az Unirea Főgimnázium diákjai „arra a sorsa jussanak, mint amilyen bizonytalan helyzetbe kerültek a Katolikus Teológiai Líceum diákjai”.

Szabizottsági igen az anyanyelvhasználati küszöb módosítására

2017. szeptember 15. – Krónika, transindex.ro, maszol.ro

Zöld utat adott a képviselőház munkaügyi bizottsága a helyi közigazgatási törvény RMDSZ által kezdeményezett módosításának, miszerint húszról tíz százalékra csökkentenék az anyanyelvhasználati küszöböt a kisebbségek által is lakott településeken. A Digi24.ro beszámolója szerint a zömében a kormányzó Szociáldemokrata Párt (PSD) képviselőiből álló testület sürgősségi eljárással tárgyalta a jogszabálmódosítást, melynek elfogadásáról korábban hallani sem akart. A hírportál azt írja, hogy a jóváhagyást szerdán iktatták, a munkaügyi szabizottság tagjainak többsége egyet értett a jogszabály-módosítással, míg négy képviselő tartózkodott. A 21 tagú testületben a PSD-nek 13 képviselője van.

Erdély múltjáról és jelenéről értekeztek Kolozsváron

2017. szeptember 15. – Krónika, transindex.ro, maszol.ro

Vajon hiábavaló volt-e az elmúlt 30 év? – erre a kérdésre keresi a választ Markó Béla költő, politikus és Lengyel László közgazdász-politológus Engedd hazámat értenem című beszélgetéskötete, melyet csütörtökön este mutattak be Kolozsváron. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök úgy vélte, a könyv legfőbb érdeme, hogy új értelmezési keretet ad az elmúlt 25 év történéseinek: Markó Béla elmagyarázza a kötetben, mi miért történt. Ebből többek között kiderül, milyen korlátai és lehetőségei vannak a magyar-román párbeszédnek, értékelt.

A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat levélben fordult a Román Labdarúgó Szövetséghez a kolozsvári verekedés miatt

2017. szeptember 15. – transindex.ro, maszol.ro, Krónika

A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat kéréssel fordult a Román Labdarúgó Szövetség elnökéhez, Răzvan Burelanuhoz, hogy a kolozsvári Universitatea Cluj futballklub és szurkolói tábora a legszigorúbb büntetést kapja a hétvégi verekedés miatt. Már nem elszigetelt esetről van szó, a szurkolók magatartása visszaeső, és az előre elkészített transzparenszekből látszik, hogy szándékos - áll a közleményben. "Nagyon fontos az, hogy a Romániában élő magyar ajkú emberek félelem nélkül élhessenek mindazon, a hatályos törvények által biztosított lehetőségekkel és jogokkal, melyek a közösség tagjai számára adottak. Egy demokratikus jogállamban az ilyen események elfogadhatatlanok. Az ilyen és ehhez hasonló szurkolói magatartás visszaszorításában részt kell vállalnia a Román Labdarúgó Szövetségnek is, ugyanis ez az a szerv, amely igazán képes fellépni az etnikumközi túlkapások kezelése érdekében." - írják.

A székelyföldi románok azt kérik parlamenttől, ne hagyja jóvá az RMDSZ közigazgatási törvényt módosító javaslatát

2017. szeptember 15. – transindex.ro, maszol.ro, Erdély Ma, Háromszék, Bihari Napló, szekelyhon.ro, Nyugati Jelen

Nyílt levélben fordult a parlamenthez a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fóruma, illetve több más hazai civil szervezet, hogy ne hagyja jóvá az RMDSZ-nek a közigazgatási törvényt módosító javaslatát, amelynek értelmében 20 százalékról 10 százalékra csökkenne az anyanyelv-használati küszöb. A parlament mellett az Államelnöki Hivatalhoz, a kormányhoz és az alkotmánybírósághoz is eljuttatott levél szerint az RMDSZ módosító indítványa "példa nélküli merénylet az egységes és szuverén román nemzetállam ellen". A nyílt levél aláírói úgy vélik, a törvénytervezet "gyakorlatilag megszünteti a román nyelv hivatalos államnyelv jellegét", és "a román adminisztrációt (...) magyar államadminisztrációra cseréli".

„Sosem fogadtam el, hogy az álláspontomat azért ne tudjam érvényesíteni, mert nem tudok románul”

2017. szeptember 15. – maszol.ro

Hány román szót hallott gyermekkorában? Boldogult-e, amikor először kért románul kenyeret a boltban? Kinevették-e valaha az akcentusa miatt? Hogyan és miért tanult meg mégis jól románul? Ezekre a kérdésekre keresi a választ a maszol.ro sorozatában, amelyben olyan, székelyföldi és tömbmagyar térségekből származó, különböző életpályájú értelmiségieket kérdeznek, akik szakmájukból vagy más, személyes okokból ma hibátlanul és napi szinten használják a román nyelvet.

„Megalázza a románokat” – állítják Antal Árpádról román civil szervezetek

2017. szeptember 15. – maszol.ro, Erdély Ma, Háromszék, szekelyhon.ro

Több román civil szervezet szerint Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester „csúfot úz a román zászlóval és megalázza a románokat” azáltal, hogy nem hajlandó kitűzteni a trikolórt a városháza tornyára. Szokatlanul éles hangú közös pénteki közleményükben sérelmezik, hogy az előljáró már másnap eltávolította a Sepsiszentgyörgy " „horthysta-fasiszta megszállása” alóli felszabadításának 73. évfordulója alkalmával kitűzött román zászlót. Emlékeztetik a polgármestert, hogy a törvény szerint – más nemzetek lobogójától eltérően – a trikolór bárhol kitűzhető Románia területén.

Tüntetni hív az ukrainai oktatási törvény ellen a Néppárt

2017. szeptember 16. – Krónika

Tüntetést szervez október elsején 16 órától Szatmárnémetiben, a prefektúra előtt az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) szatmárnémeti szervezete amiatt, hogy az ukrán kormány megpróbálja felszámolni az őshonos nemzeti kisebbségek anyanyelvén zajló oktatását. Szilágyi Zsolt pártelnök már korábban támogatásáról biztosította a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséget az ukrán oktatási törvény kapcsán, az Európai Szabad Szövetséget (EFA) pedig felkérte: igyekezzen nyomást gyakorolni az ukrán döntéshozókra és Petro Porosenko elnökre a jogszabály visszavonása érdekében.

Futballultrák: tizenöt U-drukker ellen folyik bűnvádi eljárás

2017. szeptember 16. – Krónika, MTI, Erdély Ma, transindex.ro, maszol.ro

A Kolozs megyei rendőr-főkapitányság pénteken kibocsátott közleménye szerint a hatóságok tizenöt, kolozsvári, tordai és dési illetőségű, 19 és 32 év közötti gyanúsított ellen indítottak bűnvádi eljárást a szeptember 9-én történt incidenssel összefüggésben. Valamennyiük ellen közrend- és csendháborítás gyanújával folyik eljárás, a rendőrség feltételezése szerint ők provokáltak tömegverekedést az amatőr futballtornán.

Nagyváradon nyitják meg a Szent László örökség-utat

2017. szeptember 17. – Bihari Napló

A hétfőn az Ady Endre Líceumban tartotta partiumi önkormányzati konferenciáját az RMDSZ Nőszervezet, ennek volt az egyik meghívottja Hegedüs Csilla. Az RMDSZ kultúráért felelős ügyvezető alelnöke arról beszélt: egyfajta reakcióként a román egyesülés 2018-as centenáriumának várható nacionalista megnyilvánulásaira, és annak alátámasztásaként, hogy magyarként 1000 éve élünk Erdélyben és a Kárpát-medencében, és 100 éve Romániában,

gondolták ki a Szent László örökség-útja című projektet. Az a szándékuk, hogy úgymond összekössék a Kárpát-medencei magyarokat olyan települések révén, ahol megtalálhatóak a Szent László-emlékezet nyomai épített örökség, mondák, természeti értékek vagy helységek elnevezése formájában. Ugyanakkor pedig fel szeretnék lendíteni közös erővel a turizmust úgy, hogy igyekeznek teljes élménycsomagot nyújtani az érdeklődőknek. Első szakaszban 44 településsel kezdenek, melyek közül 32 Erdélyben, 12 Magyarországon található, de aztán bővíteni fogják a kört.

Csomortányi: nem tudni, kivel tart az RMDSZ

2017. szeptember 19. – Krónika

Éles bírálatot fogalmazott meg Csomortányi István, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) Bihar megyei szervezetének elnöke a Markó Béla költő, politikus és Lengyel László közgazdász-politológus Engedd hazámat értenem című kötetét ismertető, több erdélyi várost érintő bemutatósorozat kapcsán. A Kelemen Hunor RMDSZ-elnöknek címzett nyílt levelében Csomortányi úgy fogalmaz: Lengyel László közgazdász-politológust „nehéz lesz emlékezetünkől kitörölni”. Mint felidézi: a szakember több ízben hangoztatta, „hogymért is rossz minden, amit a nemzeti oldal tesz, és miért is demokratikus és hasznos a balliberális oldal valamennyi rezdülése”.

Szilágyi: örökérvényű az Esterházy János által hátrahagyott szellemi örökség

2017. szeptember 16. – MTI, kormány.hu, OrientPress, Magyar Idők, hírek.sk, Hajdú online, Webrádió, Szabolcs Online, KDNP Hírek

"Esterházytól kapott örökségünk, mint a kőszikla, örök és változhatatlan, miközben a meghurcoltatását vezérlő ideológiákat, mint a homokot, elfújta a szél" - jelentette ki Szilágyi Péter, a Nemzetpolitikai Államtitkárság helyettes államtitkára a felvidéki Szőgyénben, ahol ünnepi köszöntőt mondott a mártír gróf emlékére elhelyezett emléktábla felavatásán vasárnap. Esterházy János gróf hamvait, végakarátát teljesítve, szombaton helyezték végső nyugalomra a felvidéki Alsóbodokon. Szőgyénben a helyi egyházközség és az önkormányzat szervezésében állítottak emléktáblát a grófnak. Az ünnepi szentmisével egybekötött rendezvényt a nagyközség Nagyboldogasszony templomában, a Felvidék ezen régiójának egyik legnagyobb szakrális épületében tartották.

Szeptember 19-től utalja a Bethlen Gábor Alap a 75 eurós oktatási támogatást

2017. szeptember 15. – Felvidék Ma, ujszo.com, bumm.sk, hírek.sk

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. értesíti a pályázókat, hogy az OTP Bank 2017. szeptember 19-től megkezdi a „Szülőföldön magyarul“ nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás átutalását a jogosult pályázók számlájára. „2017-ben az óvodás, alap- és középiskolás tanulók 75 eurós nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülnek, az egyetemisták pedig 10 eurós hallgatói támogatást kapnak. Azok

a sikeres pályázók, akik nem rendelkeznek számlával az OTP Bank valamelyik hazai fiókjában, 2017. szeptember 19-től december 31-ig készpénzben vehetik át a támogatást az OTP Bank bármelyik hazai telephelyén” – adta hírül Jókai Tibor, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke sajtóközleményében.

Szent László emlékezete – kiállítás Párkányban

2017. szeptember 15. – Felvidék Ma

Szent László emlékezete címmel nyílt kiállítás szeptember 14-én a párkányi városi múzeumban, a Szent László-emlékév alkalmából, a művelődési központ és a városi múzeum közös szervezésében. A kiállítás tizenegy nagy méretű, színes tabló segítségével mutatja be Szent László személyét, uralkodásának eredményeit, a történelmi körülményeket, amelyek között élt és uralkodott, továbbá azt is, milyen kultusza van Lengyelországban, Horvátországban, Itáliában és másutt.

Sólymosnak tavaly 400 ezer eurója lett csak osztalékokból

2017. szeptember 15. – hirek.sk

Sólymos László, a Most-Híd vegyespárt környezetvédelmi minisztere 2016-ban állami tisztsége ellátása által 34 951, egy évvel korábban pedig 23 532 eurót keresett – olvasható a köztisztviselők parlament honlapján közzétett vagyonynyilatkozataiban. Sólymos további bevétele 2015-ben csupán 1436 euró volt, de tavaly már 400 ezer euróra rúgott az osztalékokból befolyt jövedelme – írja a Webnoviny.sk internetes portál.

Új kerettantervek a nemzetiségi iskolák számára

2017. szeptember 16. – ujszo.com, bumm.sk, Felvidék Ma

Az Oktatásügyi Minisztérium Nemzetiségi Főosztálya négy új kerettantervet készített a nemzeti kisebbség nyelvén tanító iskolák, illetve a nemzeti kisebbség nyelvét oktató iskolák részére 2017. szeptember 1-i hatállyal. A főosztály a kerettantervekkel a nemzetiségi iskolákban zajló oktatás minőségbiztosításának igényére reagál.

„Esterházynak lenni felelősség” – megnyitotta kapuit az Esterházy Akadémia

2017. szeptember 16. – Felvidék Ma, hirek.sk

Ünnepélyes keretek között nyitották meg az Esterházy Akadémiát, Esterházy János végakarata teljesülésének előestéjén, szeptember 15-én, Martoson. Az eldugott kis felvidéki településen működik majd a felvidéki közéleti tehetséggondozás céljából alapított szellemi műhely, a Bethlen Gábor Alap támogatásával. Az ünnepélyes megnyitón jelen volt a felvételi vizsgabizottság egyik tagja, Molnár Imre, Esterházy-kutató, a Pozsonyi Magyar Intézet igazgatója, Keszeg István, Martos polgármestere, Pánczél Károly, országgyűlési képviselő, a parlament nemzeti összetartozás bizottságának elnöke. A miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkárságának nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára, Szilágyi Péter mellett jelen volt Pathó Marianna, az államtitkárság felvidéki ügyekért felelős osztályvezetője is, valamint Knirs Imre, Komárom alpolgármestere, az MKP Nyitra megyei képviselő jelöltje és Peczár Károly, az Esterházy Polgári Társulás elnöke.

Kisebbségi alap: 500 jelentkező

2017. szeptember 16. – ujszo.com

Mintegy 500 kisebbségi szervezet regisztrált a Kisebbségi Kulturális Alap (KKA) felhívására, ezek képviselői választják meg a szakmai tanácsokat, amelyek a kulturális támogatásokról döntenek. A jelentkező szervezetek mintegy kétharmada magyar, számuk körülbelül 300, emellett hozzávetőleg 100 roma és 50 ruszin szervezet regisztrált. Körülbelül 50 regisztrációt küldött a többi 10 nyilvántartott nemzeti kisebbség. A Kisebbségi Kulturális Alapról szóló törvényt a Híd javaslatára tavasszal fogadta el a parlament. A kisebbségi támogatást 2018-ban már az alap osztja szét a pályázók között, 8 millió euró áll a rendelkezésére, de ebből kell fedezni az alap működési költségeit is (maximum 320 ezer euró). A magyar szervezetek az összeg 53 százalékát, mintegy 4,1 millió eurót kapják, ami csaknem duplája az ideinek.

Rákapcsolt a nyelvrendészet

2017. szeptember 16. – ujszo.com

Az elmúlt időszakban több dél-szlovákiai önkormányzat, hivatal és intézmény is levelet kapott a kulturális minisztérium államnyelvi osztályától. A tárca az általa törvénysértésnek vélt dolgok kiküszöbölésére szólít fel: kifogásolja például egyes hivatalok tábláit, melyeken magyarul szerepel a település neve. Az ujszo.com információi szerint hasonló leveleket két olyan település önkormányzata is kapott, ahol a magyarság számaránya erősen csökken a népszámlálási adatok szerint, ám szerepelnek a 2011-ben jóváhagyott kisebbségi helységnevélistán, Galánta és Szenc. Az Elena Kačalová vezette államnyelvi osztály a Komáromi Járási Hivatalnak és a Duna-menti Múzeumnak is küldött figyelmeztetést. A kisebbséginyelv-használatról szóló törvény szerint ugyanakkor a kisebbségi helységnevélistán szereplő településeken nem hogy lehet, de kötelező használni a közintézmények tábláin a magyar nyelvet.

Fiatalközvetítő támogat a tartományi kormány

2017. szeptember 17. – Pannon RTV

Támogatásokkal igyekszik megmenteni a vajdasági falvakat a tartományi kormány. Több programmal segíti a vidéket, támogatja az agráriummal foglalkozó családokat. Idén pedig első alkalommal a 18 és 40 év közötti fiatal gazdálkodók is jelentős támogatásban részesülhetnek. 35 újonnan bejegyzett gazdaságot tartanak számon a mezőgazdasági titkárságon. Az elmúlt egy évben főleg fiatalok és középiskolát, valamint egyetemét végzett szakmabeliek tették le voksukat az agrárium, az élelmiszer termelés mellett. A birtok megalapozásában nagy segítséget jelentenek a startup programok.

Adán tartott lakossági fórumot a Prosperitási Alapítvány

2017. szeptember 16. – Pannon RTV

Nagy volt az érdeklődés a Prosperitási Alapítvány tegnapi esti adai lakossági fórumán. A községben eddig 275-en pályáztak sikeresen, összesen csaknem 180 millió dinár értékben. A mostani, negyedik körben falusi házvásárlást célzó vissza nem térítendő támogatásra, mezőgazdasági földvásárlási hitelkamat-támogatásra, valamint mezőgazdasági és gazdasági fejlesztések kombinált támogatására lehet pályázni.

Bánátban is nagy az érdeklődés a Prosperitási pályázatairól

2017. szeptember 16. – Pannon RTV

6200 sikeres pályázó, több mint 60 milliárd forint, a mezőgazdaság, a turizmus, valamint a kis- és közepes vállalkozások fejlesztése. És a Vajdasági Magyar Szövetség gazdaságfejlesztési programja folytatódik. Célja a fiatalok külföldre vándorlásának megállítása, illetve a folyamat visszafordítása.

Teljesen felújították az óbecsei Zdravko Gložanski Általános Iskolát

2017. szeptember 16. – Pannon RTV

Az utóbbi harminc évben ez volt az első komolyabb felújítás a község legrégebbi és legnagyobb iskoláján. A tanintézmény radičevići épülete is megújítva fogadta Mladen Šarčević oktatási minisztert. Szeptember elsején teljesen új köntösben várta a diákokat az óbecsei Zdravko Gložanski Általános Iskola radičevići épülete. Az intézményt kívül-belül rendbe hozták a tanévkezdésre.

Harmadik helyen ért célba a temerini Nagy Arnold

2017. szeptember 17. – Pannon RTV

Harmadik helyen ért célba Temerin színeiben Nagy Arnold a 10. Nemzeti Vágtán, Budapesten. A lovas rosszul rajtolt, de a hajrában sikerült dobogós helyezést szereznie. Suzana Sekulić Szerbia színeiben pedig második lett a Nemzetközi Vágta döntőjében. A szerb lovas a futam elején még az első helyen vágtatott, de az utolsó 250 méteren a kínai versenyző megelőzte. Magyarország lovasa a negyedik helyen ért célba

Brenzovics: több jogszabály is rögzíti, hogy meglévő jogokat nem lehet csökkenteni

2017. szeptember 15. – MTI, karpatalja.ma

Ukrajna alkotmányával és a nyelvi chartával is ütközik az új ukrán oktatási törvény, mivel meglévő jogokat nem lehet csökkenteni - emelte ki Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke az M1 aktuális csatorna péntek esti műsorában. Brenzovics László, aki egyúttal az ukrán parlament képviselője, felidézte: az oktatási törvény elsősorban a nyelvkérdésben kapott jelentőséget. Brenzovics László szerint viszont "szélsőséges erők nyomást gyakoroltak" az oktatási minisztérium vezetőire, akik később e "kívülről jött" álláspontokat képviselték. A parlamenti vita utolsó napján pedig olyan

módosító javaslat is bekerült a törvénybe, amelyet a képviselők többsége nem is olvasott - tette hozzá a képviselő, aki szerint emiatt házszabályellenes volt a szavazás.

Tíznapos hulladékgyűjtő akció indult Kárpátalján magyar kormánytámogatással

2017. szeptember 15. – MTI, kormány.hu, karpatalja.ma, Kárpátalja, Szabolcs Online, Webáridő

Idén másodízben indult, ezúttal tíznapos, több mint 30 kárpátaljai településre kiterjedő hulladékgyűjtő akció Tiszta Kárpátaljáért elnevezéssel pénteken Beregszászon, a Miniszterelnökség kárpátaljai kormánybiztosságának 14 millió forintnyi támogatásával. A Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) kezdeményezésére a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ifjúsági Szervezetének (KMKSZ ISZ) szervezésében idén májusban indított környezetvédelmi program a kárpátaljai magyar települések környezetének és a megye kulturális és turisztikai helyeinek szeméttől történő megtisztítását, a városok és falvak közterületeinek tereprendezését tűzte ki célul. Grezsa István kormánybiztos jelképesnek nevezte, hogy a magyarországi Te szedd! hulladékgyűjtési kezdeményezés indulásának napján indul Kárpátalján a hasonló mozgalom második fordulója.

Kijev kikéri az Európa Tanács véleményét az oktatási törvényről

2017. szeptember 17. – MTI, karpatalja.ma, Kárpátalja

Kijev elküldi az Európa Tanácsnak (ET) szakértői véleményezésre a parlament által megszavazott oktatási törvényt, hogy a szervezet vizsgálja meg, sért-e nemzeti kisebbségi jogokat a jogszabály – jelentette be Lilija Hrinevics ukrán oktatási miniszter pénteken sajtótájékoztatóján, amelyet azután tartott, hogy a külügyi és az oktatási tárca tisztségviselői tájékoztatást adtak a jogszabályról európai uniós országok, köztük Magyarország kijevi nagykövetének és nemzetközi szervezetek ukrainai külképviseletei vezetőinek. Hrinevics az MTI kijevi tudósítójának kérdésére válaszolva úgy vélekedett, hogy a törvénnyel szembeni heves tiltakozást Magyarországon az váltotta ki, hogy bírálói nem kellően ismerik a jogszabály tartalmát.

Porosenko szerint az ukránoknak "szent joguk", hogy tanulják anyanyelvüket

2017. szeptember 17. – MTI, karpatalja.ma, Kárpátalja

Petro Porosenko ukrán elnök szerint az ukránoknak "szent joguk", hogy tanulhassák anyanyelvüket, mellette nem tiltott második, harmadik vagy akár negyedik nyelvet tanulniuk, és ez megvalósulhat úgy, hogy közben nem sérülnek a nemzeti kisebbségek jogai. Ezt az államfő a hétvégén az Ukrajinszki Novini ukrán hírügynökségnek nyilatkozva fejtette ki arra a kérdésre válaszolva, hogy aláírja-e az új oktatási törvényt vagy visszaküldi a kijevi parlamentnek átdolgozásra. Porosenko kiemelte, hogy még nem kapta meg a törvényhozástól az elfogadott jogszabályt.

Jogi szakértő: szabálytalanságok történtek a törvény elfogadásakor

2017. szeptember 15. – MTI, karpatalja.ma

Az új oktatási törvény elfogadásakor az ukrán parlament alapvetően sértette meg a jogalkotás szabályait, a szavazás nem is a konkrét normaszövegről, hanem a képviselők hazafiasságának "szintjéről" szólt - jelentette ki Tóth Mihály, az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia Koreckij Állam- és Jogtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) tiszteletbeli elnöke az ungvári Kárpáti Igaz Szó című lap szombaton megjelent számában nyilatkozva. A szakértő az oktatási törvény kapcsán várható fejleményekről szólva elmondta: az ukrán parlament házrendje szerint a képviselői apparátusnak öt munkanap áll rendelkezésére, hogy a házelnök aláírásával ellátva átadja azt az államfőnek aláírásra.

Magyar ifjúsági szervezetek tiltakoznak a jogszabály ellen

2017. szeptember 16. – MTI, karpatalja.ma, Kárpátalja

Az ukrán oktatási törvény módosítása ellen tiltakozó nyilatkozatot írt alá tizenkét magyarországi, erdélyi, délvidéki, szlovákiai és ukrainai magyar ifjúsági szervezet képviselője a Fidelitas kezdeményezésére szombaton Budapesten. Böröcz László, a Fidelitas elnöke hangsúlyozta, hogy az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetséggel és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség ifjúsági szervezetével közösen indítványozni fogják az Európai Néppárt Ifjúsági Szervezetének (YEPP) következő ülésén: az határozatban ítélje el az ukrán oktatási törvény módosítását. Amennyiben ezt elfogadják, a javaslat átkerül az Európai Néppárthoz, amely dönt az állásfoglalás további sorsáról - mondta az kormánypárti ifjúsági szervezet elnöke.

Az új ukrán oktatási törvény kapcsán tartott nemzetpolitikai szemináriumot a Fidelitas

2017. szeptember 17. – karpatalja.ma

Az új oktatási törvény ellen tiltakozva tartott nemzetpolitikai szemináriumot a Fidesz ifjúsági szervezeteként működő Fidelitas Budapesten szeptember 15–16-án. A Fidelitas péntek este a törvény ellen fáklyás tüntetést szervezett Ukrajna budapesti nagykövetségének épületénél. A nemzetpolitikai szemináriumon a kárpátaljai magyar nyelvi/nyelvű oktatás helyzetéről tartott előadást dr. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora, megyei képviselő.

Kopogtató: kisebbségi jogtiprás, nyicoji dilettantizmus és társaik

2017. szeptember 17. – Pallagi Marianna – karpatalja.ma

„Ha Ukrajnában születél, ukrán vagy”, „Az ukránoknak »szent joguk«, hogy tanulják anyanyelvüket” „A kárpátaljai magyar értelmiségiek hibája, hogy a helyi kisebbség ott tart, ahol...” „Az egynyelvű magyar középiskola konzerválja a kárpátaljai magyarok képzettségének és mobilitásának alacsony szintjét és ebből fakadó munkaerőpiaci hátrányát”, „Az oktatási törvény kapcsán nevetségesen túlzó értelmezés a nyelvi jogok sárba tiprása”, „A nyelvtörvény (sic!) kompromisszumosnak tűnik, és alapvetően a kisebbség érdekeit szolgálná...” Csak pár megnyilatkozás azok közül, amelyeket az ukrán parlament által szeptember 5-én elfogadott

oktatási törvény kapcsán az elmúlt napokban a közösségi oldalakon, különböző médiumokban olvastam, s amelyektől néha legszívesebben fálnak szaladtam volna.

A magyarországi ukránok vezetőjének nyilatkozata az új oktatási törvény kapcsán

2017. szeptember 17. – karpatalja.ma

Kravcsenko György, a magyarországi Ukrán Országos Önkormányzat vezetője szeptember 11-én közösségi oldalán nyílt bejegyzésben osztotta meg gondolatait az új ukrán oktatási törvényről. Bejegyzésében kiemelte: Az európai fejlődési irányt követendő példának nyilvánítva Ukrajnának a törvények elfogadásakor tanulmányoznia kellene az európai tapasztalatokat, és az új jogszabályokat az európai jogrendhez kellene igazítania.

Lejárató kampány a KMKSZ elnöke ellen

2017. szeptember 17. – karpatalja.ma

Nem kellett sokat várni egy lejárató kampányra a hírhedt oktatási törvény szavazásán egyedülként nemmel voksoló kárpátaljai képviselővel, Brenzovics Lászlóval szemben. A Zakarpattya Online hírportál szeptember 14-én rendőrségi forrásokra hivatkozva vesztegetéssel és költségvetési csalással hozta összefüggésbe a magyar képviselő nevét. A felvetést arra alapozzák, hogy a fenti vádakkal őrizetbe vették Ivan Bedrinec vállalkozót, aki történetesen önkéntes alapon Brenzovics László parlamenti képviselő segítője.

Gyűjtést szerveznek a kárpátaljai rászorulóknak az ökumenikusok

2017. szeptember 15. – karpatalja.ma

A romló gazdasági helyzetben egyre több nélkülöző család kér segítséget. A 1353 adományvonalon hívásonként 250 forinttal lehet segíteni. A kelet-ukrajnai harcok nyomán kialakult válság Kárpátalján is sok családot sodort nehéz helyzetbe. Az Ökumenikus Segélyszervezet beregszászi központján keresztül segíti a legszegényebbeket élelmiszerrel, tűzifával, gyermekeket támogató programokkal.

Szili Katalin: összefogás nélkül nincs jövője a magyarságnak

2017. szeptember 16. – MTI, kormány.hu, 888.hu, Magyar Idők, Webrádió, gondola.hu, mandinder.hu, hirado.hu, Pécsi Újság, Kárpátinfo

Összefogás nélkül nincs jövője a magyarságnak - jelentette ki Szili Katalin, a határon túli autonómiaügyekben közreműködő miniszterelnöki megbízott vasárnap a horvátországi Sepsén, ahol a pécsi székhelyű Határon Túli Magyarságért Alapítvány állított emléktáblát Ádám Jenő horvátországi és magyarországi magyar politikus, polgármester, megyei képviselő emlékére. Szili Katalin emlékeztetett: 1923-ban, amikor Ádám Jenő született, Sepse már nem tartozott Magyarországhoz. Viszont ez a település egy olyan embert adott a magyarságnak, aki mindig magyar volt, magyarul álmodott, magyarul imádkozott, magyarul gazdálkodott és tartotta össze közösségét.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2017. szeptember 15. – Kossuth Rádió

Az Esterházy János emlékév kicsúcsosodása az Esterházy-emlékhely átadása és a politikus hamvainak végső nyughelyére helyezése Alsóbodokon

Az Esterházy János emlékév kicsúcsosodása az Esterházy-emlékhely átadása és a politikus hamvainak végső nyughelyére helyezése szeptember 16-án, Alsóbodokon. Ide érkezik a szeptember 10-én Bucsuból indult Esterházy-emlékfutás. Mindazon felvidéki települést érintik a futók, ahol Esterházyhoz kapcsolódó emlékmű, szobor, kopjafa vagy egyéb emlék található. A Zoboralján született gróf Esterházy Jánost 70 éve ítélték halálra. Végakarata szerint - Nyitra-vidéki szülőföldjében szeretett volna végleg megpihenni. Kerek 60 évig kellett várnunk, hogy Esterházy János hamvai hazakerüljenek.

Felvidéki és anyaországi művészek, építészek, fafaragók, mesterek és vállalkozók összefogásának eredménye Esterházy méltó nyughelye

A kegyeleti megemlékezésen felszentelt Szent Kereszt Felmagasztalása-kápolna az alsóbodoki dombtetőn ad örök nyugalmat a mártírpolitikus hamvainak. Felvidéki és anyaországi művészek, építészek, fafaragók, mesterek és vállalkozók összefogásának eredménye a méltó nyughely, amelyet szeptember 16-á, szombaton szentelnek fel. A kápolna freskófestőjét kérdezte a Határok nélkül munkatársa.

Az aradi Expón 18. alkalommal rendezték meg a magyar-magyar gazdatalálkozót

Az aradi Expón 18. alkalommal rendezték meg a magyar-magyar gazdatalálkozót. Elsősorban az uniós támogatások alakulásáról, az innovációról és az informatika mezőgazdasági felhasználásáról tanácskoztak, de nemzetpolitikai jelleggel is bír a rendezvény - mondta a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara külkapcsolati igazgatója, Kocsy Béla.

Beszélgetés Bedi Kata Petőfi-ösztöndíjassal

Az elmúlt napokban indultak útnak a Petőfi Sándor Program idejű ösztöndíjasai, hogy a Kárpát-medencében szórványban élő magyarságot munkájukkal segítsék. Bedi Kata, a meghosszabbított Petőfi Program ösztöndíjasa. Segíti a Csemadok központi irodájának munkáját, ahogy tavaly is részt vett a nagyszabású rendezvények előkészítésében és lebonyolításában, nagyon sok alapszervezetet felkeresett és megismerkedett a több mint 7 évtizede működő felvidéki kulturális hálózat életével.

Beszélgetés a Petőfi Sándor Program temesvári ösztöndíjasával, Domokos Anikóval

Temesvár, az elmúlt évekhez hasonlóan, az idén is fogad Petőfi Sándor program keretében érkező ösztöndíjasokat. Domokos Anikó a közeli Békéscsabáról érkezett a Bánság fővárosába, ahol fogadó szervezete, a Szórvány Alapítvány, és első feladata a közelgő Temesvári Magyar Napok előkészítésében való részvétel.

A Szent László Év második felének programjairól tartott sajtótájékoztatót Böcskei László nagyváradai római katolikus megyés püspök

A Szent László Év második felének programjairól tartott sajtótájékoztatót Böcskei László nagyváradai római katolikus megyés püspök. Szent László király szentté avatásának 825. évfordulóját ünnepli a Nagyváradai Római Katolikus Egyházmegye. A jubileumi év egyik jelentős eseménye, hogy a király Nagyváradon őrzött ereklyéjét elviszik a plébániákra.

Határok nélkül

2017. szeptember 16. – Kossuth Rádió

A héten emlékeztek meg a zentai csata 320. évfordulójáról

A héten emlékeztek meg a zentai csata 320. évfordulójáról. Az eseményen Áder János magyar és Aleksandar Vučić szerb államfő is jelen volt. Hogy milyen előzmények után került sor diadalra és hogy a zentaiak miként ápolják a győztes csata emlékét, erről kérdezte Molnár Tibort, a Zentai Történelmi Levéltár fő levéltárosát az ünnepi rendezvényen a Határok nélkül riportere.

A sajnos már nem létező Székely Népi Gyermek Együttes megalakulásának 60. évfordulóját ünnepelték nemrégiben Marosvásárhelyen

A sajnos már nem létező Székely Népi Gyermek Együttes megalakulásának 60. évfordulóját ünnepelték nemrégiben Marosvásárhelyen, a Kultúrpalotában. Az egykor nemzetközi hírű tánckart és kórust olyan neves szakemberek irányították, mint Birtalan József zeneszerző és

karnagy vagy Székely Dénes és Székely Olga koreográfusok. A marosvásárhelyi évfordulós találkozón több mint 150-en vettek részt. Elsőként Cseh Gábor, a találkozó főszervezője, volt táncos foglalja össze a legendás gyermekegyüttes történetét.

"Írmagja se maradjon!" címmel jelent meg az 1944. szeptember 24-i gyantai mészárlás története

"Írmagja se maradjon!" címmel jelent meg az 1944. szeptember 24-i gyantai mészárlás története. A Fekete Körös völgyi településen a visszavonuló magyar csapatokat követő román alakulatok vérfürdőt rendeztek és kirabolták a települést. Gábor Ferenc nyugalmazott bányász negyedik a sorban.

Schranz-kiállítás

Szív a palettán a címe Schranz György festőművész kiállításának a Csemadok pozsonyi székházában, a Rákosi Ernő Teremben. A 75 éves művész számára mindig a tartalom volt a lényeg, s ez különösen látszik az elmúlt évek terméséből összeválogatott mintegy 60 alkotáson. Schranz György kiállítása október 24-ig tekinthető meg a Csemadok Rákosi Ernő Termében.

Néha a porba kell hullani, hogy az ember új életet kezdhessen

Néha a porba kell hullani, hogy az ember új életet kezdhessen. A csantavéri Dér Zsolt nevét valószínűleg a fél világ ismerné, ha a sors kegyesebb lett volna hozzá és szerencésebb csillagzat alatt születik. A fiatal délvidéki hegedűművész azonban így is egyre több koncertfelkérést kap nemcsak a Vajdaságban, hanem külföldön is.

Határok nélkül

2017. szeptember 17. – Kossuth Rádió

Impériumváltás Erdélyben - a majd 100 éves dokumentumok hozzáférhetők, de nincs aki kutatná

Majd egy évszázada, hogy Erdély román fennhatóság alá került, ahogy később elnevezték, impérium-váltás történt. Az erdélyi, székelyföldi lakosság átmenetinek vélte a román berendezkedést, és csak Trianon után vált nyilvánvalóvá a történelmi helyzet

véglegessége. Az impérium-váltás dokumentumai szigorúan elzárva maradtak a kutatók elől. Mindennek föltárása csak a legutóbbi időkben vált lehetővé a történészek számára, Vincze István, az ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark történészét erről kérdezte a Határok nélkül munkatársa.

Fontos lenne a történelmi hűség! Nyílt levél a Trianoni békediktátum közelgő 100 évfordulója kapcsán

A trianoni diktátum közelgő 100. évfordulója kapcsán nyílt levéllel fordult Magyarország közjogi méltóságaihoz, illetve a Magyarok Világszövetségéhez Felvidékről Mihályi Molnár László szepsi tanár, egykori parlamenti képviselő. Levelében arra hívja fel a figyelmet, hogy alapos levéltári kutatásokkal, tényekkel igazolható a békeszerződés hiteltelen alapjai, amit meg kell osztani a világgal. Nem revíziós célzattal, hanem a történelmi hűség, és az igazság miatt.

2004-ben szerezte vissza a nagyváradi püspökség a Püspöki palotát, de csak most költözik ki belőle a megyei múzeum

A nagyváradi püspöki palotát és az egész barokk városnegyedét a 18. századi Európa egyik leghíresebb építésze, a bécsi Franz Anton Hillebrandt tervezte késő osztrák barokk stílusban. Az épületet a híres bécsi Belvedere-kastély kicsinyített másának szánták, részben emiatt és részben egyéb vallási konfliktusok miatt Mária Terézia ellenezte Patachich Ádám nagyváradi püspök építkezéseit. Utóbb megbékélt vele. 1948-ban a román kommunista hatalom államosította az épületet, és 1971-ben a megyei múzeumot költöztették bele. A római katolikus egyház 1996-ban kezdte meg törvényes úton visszaszerezni a püspöki palotát, ami 8 év pereskedés után 2004-ben sikerült is. A múzeum akkor 5 évet kapott, hogy kiköltözzön. 13 év után, talán szeptember végére kiürül a palota, hogy elkezdődjenek a felújítási munkák, amit a magyar állam közel 2 milliárd forinttal támogat.

A tudomány a turizmus szolgálatában. A Hazaváró program nagybecskereki előkutatásainak tanulságairól

Befejeződtek a "hazaváró" turizmus program előkutatásai. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalom- és Gazdaságföldrajz Tanszék hallgatóinak egy csoportja vajdasági társaikkal együtt társadalom-felmérést végeztek Erzsébetlakon, illetve Nagybecskerek még 10 településén.

Magyar őstörténet a természettudományok tükrében

Magyar őstörténet a természettudományok tükrében címmel tartott előadásorozatot Bíró András Zsolt antropológus Nagyváradtól Csíkszeredáig, Brassótól Temesvárig A Magyar Turán Alapítvány elnöke, a bugaci Kurultáj hagyományörző rendezvény főszervezője a tudományos kutatási eredmények alapján helyezte a köztudatban élőhöz képest új megvilágításba a magyarság kialakulását, a közép-ázsiai türk népekkel való rokonságot, a honfoglaló törzsek Kárpát-medencébe történő bevándorlását.

Felnőtt egy táncos generáció a felvidéki Füleken

A füleki Rakonca Néptánc együttes táncos anyanyelve a gömöri-, és a nógrádi, de táncolják a Kárpát-medence más magyar dialektusait is. Egy generáció lassan felnő a nagycsoport mellett, az utánpótlás együttes immár ifjúsági csoportként lépett fel. Tarnóczi László riportja a színpad mellett készült.

Kárpát Expressz

2017. szeptember 17. – M1

Transylvanicum Fesztivál

Kalotaszegi táncokkal alapozta meg a jó hangulatot a ráckevei Kéve néptáncegyüttes az első Transylvanicum Fesztiválon Budapesten. A több mint három évtizede alakult anyaországi népi együttes tagjai büszkék arra, hogy ízelítőt adhattak Erdély kulturális kincseiből.

IV. Dobó Feszt

Kevesen tudják, hogy Dobó Istvánnak, az Egri Vár védőjének nem csak Egerben, de a mai Kárpátalja területén is nagy kultusza van. Az Ungvári járásban évről évre szerveznek fesztivált az egykori kapitány tiszteletére, idén immár negyedik alkalommal tartottak Dobó Fesztet.

Idén is megtartották az egykori székelykeresztúri tanítóképző vendiák találkozóját

Már csak 16 évfolyamtárs vett részt az egykori székelykeresztúri tanítóképző vendiák találkozásán, ahová idén a Kárpát Expressz stábja is ellátogatott.

A felvidéki Szürnyegre látogatott a Kárpát Expressz stábja

A felvidéki Eszter több évtizedes gyakorlatot szakít meg azzal, hogy nem helyben, a szürnyegi szlovák általános iskolában kezdte meg az első osztályt, hanem vállalva a több kilométeres utazást, magyar tanítási nyelvű iskolába írták őt szülei. Eszter édesapja a szürnyegi református lelkész.

Térkép

2017. szeptember 16.- Duna World

Aranka néni, Szilva-nap, hagyományörzés, Kistárkány, turisták a bodrogközi faluban. Kondás Aranka igazi motorja a településnek, aki 6 évvel ezelőtt kitalálta, hogy nem hagyja veszni a lekvár főzés hagyományát. Gondolta, visszahozza a sokféleképpen hasznosítható gyümölcs becsületét, és ez által jó közösségi programot is teremt a falunak. Azóta a Szilva-napok híre messze földre is eljutott és ma már a turisták is ellátogatnak a magyar-szlovák-ukrán hármashatár ölelésében fekvő településre.

Ha szomorúak vagy zaklatottak vagyunk, egy parkban, erdőben vagy a tengerparton sétálva valahogy mindig megnyugszunk, azaz a természet szépsége, rendezettsége jó hatással van ránk. Milyen jó lehet a kertészeknek, akik nap mint nap szimbiózisban élnek a természettel! Egy vajdasági színész-építész házaspár egyszer csak elhatározta, hogy létrehoznak egy kertészetet, aztán idővel a kertészkedés lett a fő foglalatosságuk. Segített nekik a kertészmérnök nagypapa, illetve ma már az unoka is, aki az új generáció szellemében a világhálón keresztül árulja a növényeket, nem pedig a piacon.

Világcsúcskísérelt is szerepel a lovasok ünnepének, a Nemzeti Vágtának a programjában, amelyet idén 10. alkalommal rendeznek meg Budapesten, a Hősök terén. Lesz kishuszár vágta, fogatok versengése, nemzetközi futam. A Nemzeti Vágtában 72 település több mint 200 lovasa áll rajthoz. Szeptember 16-án és 17-én a versenyek döntőjét élőben követhetik a Duna Televízió műsorán.

Kárpátalja kórházaiban több száz állami gondozott csecsemőt ápolnak. Ezeknek az apróságoknak a szülői szeretet hiányzik a leginkább. Ezt próbálják pótolni a kórházmissziósok, miközben segítenek a gyerekek ellátásában is. A civil kezdeményezéssel indult Kárpátaljai Kórházmisszió célja, hogy önkénteseik segítségével látogassák a beteg gyermekeket és, lehetőség szerint, megpróbálják könnyebbé tenni a kórházban töltött napokat.

A szórványban élő kárpátaljai magyarok 7 évvel ezelőtt hallattak először magukról önálló rendezvénnyel. Rövidítve csak FELTISZA-nak szokták nevezni a Felső-Tisza-vidéki Magyarok Találkozóját, amely az évek során igazi népünneppé vált, melyre minden szórványban élő magyar igyekszik eljutni. A kis közösségek kulturális programokkal mutatkoznak be itt, sátraikban pedig az adott településre jellemző tárgyak és érdekességek láthatóak. Az idei találkozóznak a Rahói járási Gyertyánliget ad otthont.

Tapasztaljuk nap, mint nap, hogy milyen jó egy közösséghez tartozni: a családhoz, a barátokhoz vagy egy jó munkahelyi csapathoz. Szatmár megyében az elmúlt időszakban még az eddiginél is erősebben érezték az összetartozást: az egyházközösséghez való tartozást a reformáció 500. évfordulója kapcsán. Ebből az alkalomból Szatmár megyében színes programsorozattal ünnepelték a hitújítási mozgalmat.

Gazdag kulturális kínálattal készül az őszi szezonra a 15 éves Várad Kulturális Folyóirat.

10. évadához érkezett a Törzsasztal sorozat, melynek célja a kortárs magyar irodalom népszerűsítése.

Idén sem marad el a Nagyváradi Könyvmaraton, amelyen a szerzőkkel és a kiadók képviselőivel is lehet találkozni, a Kárpárt-medence minden szegletéből. Szeptember 21-23-a között pedig a HolnapFeszt várja a kultúra és az irodalom kedvelőit.

Vannak helyzetek, pillanatok, amikor a katasztrófafilmek kockái szinte megelevenednek körülöttünk. De ahhoz, hogy félelem nélkül tudjunk túrázni, síelni a hegyekben, nagy segítségünkre vannak a hegyimentők. A gyergyói havasokban télen-nyáron, hóban-fagyban a gyergyószentmiklósi Dancurás Hegyimentő Egyesület profi csapata segíti a rászorulóknak immár 40 éve. A gyergyószentmiklósi hegyimentők, akik között önkéntesek is dolgoznak, több száz ember életét mentették meg az évtizedek alatt.

Öt kontinens

2017. szeptember 16. – Duna World

A Magyarország Barátai Alapítvány egyik oszlopos, alapító tagja B. Nagy János. A ma már nyugdíjasként Belgiumban élő vegyészprofesszor-feltalálóval az Alapítvány éves találkozásán beszélgettünk munkásságáról, és arról, hogyan segíti a magyar tudomány népszerűsítését.

Egyesületi napot tartottak a francia magyar egyesületek a Párizsi Magyar Intézetben. Az összejövetelen a szervezetek képviselői ismertették tevékenységüket, kihívásaikat, további lehetőségeiket. Munkájuk közös jellemzője, hogy közös forrásból szerveznek tartalmas táborokat, tanfolyamokat, nagy érdeklődést keltő magyar napokat.

Az idei tanév kezdetén ismét találkozóra hívták a Svájcban élő magyarokat Zürichbe. A Magyarház napot immár 10. alkalommal szervezte meg a Zürichi Magyar Egyesület és a Svájci Magyarház Alapítvány.

Nemcsak egyházi, de társadalmi szerepvállalásával is kiemelkedő munkát végez a torontói Első Magyar Református Egyház. Missziójuk elismeréseként 3 évvel ezelőtt Külhoni Magyarságért díjat is kaptak.

Somogyi Balázsne, Makai Csilla a II. világháború után gyermekként emigrált az Egyesült Államokba. Csilla élete innentől kezdve egy teljesen más fordulatot vett, élete nagy részét Amerikában élte le, erős magyar identitással. Férjével együtt a Connecticut-i magyar kulturális élet központi szereplői, szervezői lettek.

Háború, orosz hadifogság, menekülés, sok-sok fizikai munka ellenére 96 évesen még ma is teljes szellemi frissességben, aktívan éli mindennapjait Sydney-ben Csapó Endre. A dunántúli születésű fiú a II. világháború után 1948-ban, fiatal családsként hagyta el feleségével és két kisfiával Magyarországot. Ausztrália lett az új hazájuk, ahol, bár korábban kereskedőnek tanították, a műszaki pályát választotta hivatásul, később pedig újságíró lett belőle. Úgy érezte, szolgálnia kell a kint élő honfitársait, tudósítania kell őket a magyarországi hírekről. Idős kora ellenére még ma is a legújabb technikai eszközök ismeretével, szívvel-lélekkel szerkeszti a Magyar Élet című újságot nap mint nap.

